Yaşamakla yazmanın kavgasından bir cümle olarak, yazanların yaşamadığı ve yaşayanların yazmadığına dair bir düşünce vardır. Bu doğru değil. Yazmak başka bir cinsten yaşamak olduğu için yaşamaya izin vermiyor. Yazarken daha rahat yaşamak, hür dünyaların hür insanlarından biri olmak mümkün. Hatıralarını kafasının bitmeyen odalarının duvarlarına asmış, yerdeki böcekleri ve tozları temizlemiş kimseden daha rahat kim olabilir?

Aklıma bazen fazla olumsuz yazdığım geliyor, yeryüzünde tutunacak bir dal arayanlara hizmet eden bir halim yok. *Hiç mi iyi bir şey yok* diye sorabilirler.

Anlattığım eğrilerden daha fazla doğru var. Ben de o kadar kötümser bir insan değilim. Sevmediğim pek çok şey var, hoşuma gitmeyen, onlardan bahsetmek daha çok işime geliyor, çünkü doğrulardan bahsetmek için bir zemin. Eğrileri anlatıyorum ama hemen hepsinin bir doğru tarafı, bir de doğrultulabilecek tarafı var. İnsanın aptallığından bahsediyorum ama çoğunun gerçekte iyi niyetli olduğunu ve kendisi ve ailesi için iyilik istemekten başka kusuru olmadığını da düşünüyorum, beceriksizlikten şikayet ediyorum ama bir yandan insanların becermeyi istemeleri hoşuma gidiyor, dilden ve düşünceden anlamayışları ciğerime dokunuyor ama bir yandan da böyle bir hayatın daha az yanlışa vesile olacağını düşünüyorum.

Meseleyi *insan olmak* çeperinden fazla çıkarmayınca, aslında dünya da, onun üzerinde yaşayanlar da gayet güzel. Güzel insanlar bir araya geldiklerinde bazen güzel olmayan işler yapıyor, bazen de yaptıklarının güzelliğini anlayamıyoruz. *Bütün yollar iyiliğe çıkar* demenin *bütün yollar kötülüğe çıkar* demekten bir farkı olmadığını, iyiliği kötülüğün, kötülüğü iyiliğin takip ettiğini biliyoruz. Buna rağmen iyiliğin kötülükten daha fazla olduğuna da kanaatim tam.

Tarihi bir nehir, kavimleri o nehrin kolları gibi görüyorum. Tarihin sonuna yaklaştığımız, büyük denize dökülmeye yakın bir zamanda olduğumuzu düşünen çok ve ben bununla birlikte okyanusun kötü olmadığını düşünüyorum.